

6 BEVILLINGSREGLER

6.0 Indledning

Ved en *bevilling* forstås en bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen til at afholde udgifter eller oppebære indtægter inden for de fastsatte økonomiske rammer og i overensstemmelse med de vilkår, hvorunder bevillingen er givet.

I den kommunale styrelseslovs § 40 fastslås det, at *bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen*. Samtidig præciseres det, at foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, ikke må iværksættes, før kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling.

Den lovbestemmelse betyder, at det *ikke* er tilladt for kommunalbestyrelsen at delegerer bevillingsmyndigheden. Hovedregler er med andre ord:

- Det er alene kommunalbestyrelsen, som kan give en bevilling
- Bevillingssager må altid optages på dagsordenen for et kommunalbestyrelsesmøde
- Der må ikke træffes udgifts- eller indtægtsmæssige dispositioner i kommunen, uden at den fornødne bevilling fra kommunalbestyrelsen foreligger (jf. dog afsnit 6.1)

Ved en ændring af styrelsesloven i 1993 er der dog skabt mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan bemyndige økonomiudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling, jf. nedenfor om tillægsbevillinger.

Hovedreglen om forbud mod delegation af bevillingsmyndigheden betyder imidlertid ikke, at alle udgifts- eller indtægtsmæssige dispositioner i kommunen skal forelægges for kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen er således ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen ved sin bevillingsafgivelse anvender *bevillingsrammer*, der overlader kompetence og ansvar for bevillingernes anvendelse og overholdelse til de stående udvalg - og videre til de udførende led i de kommunale forvaltninger og institutioner.

Det vil som regel være økonomiudvalget og de stående udvalg, som ved kommunalbestyrelsens bevillingsafgivelse bemyndiges til at afholde udgifter og oppebære indtægter. Udvalgene kan herefter beslutte at delegerer dispositionskompetence og -ansvar videre til den kommunale forvaltning, institutionsledere m.v.

Det behøver dog ikke at være tilfældet. Styrelseslovens bestemmelser er således ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen ved sin bevillingsafgivelse kan afgive bemyndigelse, f.eks. direkte til en institutionsleder.

Dato: 1. juni 1995

Ikrafttrædelsesår: Budget 1995

Kommunalbestyrelsens bevillingafgivelse sker først og fremmest i forbindelse med vedtagelsen af *årsbudgettet*.

Årsbudgettets *bevillingsmæssige funktion* er direkte fastsat i den kommunale styrelseslovs § 40. Det fremgår heraf, at de poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen har taget bevillingsmæssig stilling, afgiver den bindende regel for det næste års kommunale forvaltning.

Bevillingsafgivelsen i budgettet kommer konkret til udtryk i den til budgettet knyttede *bevillingsoversigt* samt i *budgetbemærkningerne*.

Der skal om hver enkelte bevilling fremgå:

- Hvilket udvalg (eller hvilken administrativ enhed) bevillingen er givet til
- Hvilket område eller hvilke aktiviteter bevillingen omfatter, afgrænset ud fra kontoplanen
- Hvilket beløb bevillingen lyder på
- Hvilke forbehold og betingelser, der eventuelt gælder for bevillingens udnyttelse

Kommunalbestyrelsens bevillingsafgivelse er imidlertid ikke kun knyttet til budgetvedtagelsen.

Driftsbevillinger afgives ved budgettets vedtagelse.

Anlægsbevillinger kan derimod afgives af kommunalbestyrelsen på ethvert tidspunkt i budgetåret. Det er dog en forudsætning for anlægsarbejds igangsættelse, at der på budgettet er afsat det fornødne *rådighedsbeløb* til afholdelse af udgifterne ved arbejdet.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af budgetåret afgive *tillægsbevillinger* til såvel drifts- og anlægsbevillinger som rådighedsbeløb.

Det skal i øvrigt bemærkes, at fastsættelse af takster for ydelser fra kommunale forsyningsvirksomheder og for benyttelse af sociale institutioner og ordninger m.v. samt skolefritidsordninger ikke kan delegeres til udvalg eller administration. Det fremgår af den kommunale styrelseslovs § 41a, at beslutning om fastsættelse af betaling fra borgerne for ydelser fra kommunale forsyningsvirksomheder og for benyttelse af sociale institutioner og ordninger m.v. samt skolefritidsordninger skal træffes af kommunalbestyrelsen.

De bevillingsregler, som gennemgås i det følgende, knytter sig - hvor ikke andet er angivet - såvel til de bevillinger, som afgives i forbindelse med budgetvedtagelsen, som til de senere tillægsbevillinger.

Budgettet rummer omvendt mere end summen af bevillingerne. Budgettet omfatter således en række poster, hvortil der ikke stilles krav om bevillingsmæssig stillingtagen fra kommunalbestyrelsens side.

I de følgende afsnit er redegjort mere detaljeret for de gældende bevillingsregler.